PÆDAGOG- OG LÆRERVEJLEDNING

Bonbibi

Hvordan kan vi passe på naturen og hinanden – dér, hvor vi bor?

Stillbillede fra filmen "Børnene fra Tidevandslandet"

Et forløbs- og undervisningsmateriale til børn på 5–12 år, i dagtilbud, på fritidshjem og i skolen. Børnene rejser til Sundarbans mangroveskov gennem stop-motion-filmen *Bonbibi* og dokumentaren *Børnene fra Tidevandslandet*, og arbejder derefter med elevark i tre aldersspor.

Film, faktatekster og elevark findes på bonbibi.perlefilm.com

Materialet er udviklet af Sanni Maria Pedersen Korsgaard, Afd. for Bæredygtig Udvikling, Københavns Kommune, og Claus Johnsen, Perlefilm.
Film og undervisningsmateriale er støttet af Udenrigsministeriets Oplysnings- og Engagementspulje og Dansk Kulturinstitut, Indien.

Tre trin til den første lektion

1

Læs vejledningen

Få overblikket over formål, de tre spor og elevarkene. Vælg det spor, der passer til din gruppe.

2

Se filmen sammen

Se stop-motion-filmen *Bonbibi*, før I åbner opgaverne. Med de yngste må du gerne stoppe undervejs.

3

Arbejd med elevarkene

Hvert ark står alene, med tid, materialer og voksenstøtte. Vælg et tema, eller følg den røde tråd nedenfor.

Den pædagogiske røde tråd

Materialet følger fem læringstrin:

Se og undre → Mød og forstå → Undersøg lokalt → Skab og fortæl → Del og handl

Børnene kan udtrykke sig ved at tegne, tale, skrive eller undersøge tæt på. Hvert ark er bygget op om få tydelige trin og store tegne- og skrivefelter.

Du sætter rammen

Du tilpasser tempoet og samtalen til din børnegruppe. I Bonbibi-universet giver vi børnene rum til undren og skaberglæde, mens vi voksne tager os af det globale ansvar. Du holder fast i:

- at I ser og læser sammen
- at fortælling og fakta er to forskellige ting
- at børnene i Sundarbans har en hverdag, ikke kun en krise
- at spørgsmålet lander dér, hvor I selv bor

Sådan bruger du materialet

Aktivér børnenes forforståelse: Hvad ved de om Indien, og hvor ligger det på verdenskortet? Kender de mangroveskoven eller den truede bengalske tiger? Har de hørt om verdensmålene?

Opgaverne har forskellig karakter og sværhedsgrad og varer fra 10 minutter til 2 timer. De kan løses individuelt, i grupper eller i fællesskab. Siden med film og fakta kan vises på klassens skærm. Det er ikke meningen, at børnene skal bevæge sig rundt på siden alene.

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

2 · ALDERSSPOR

Tre spor – ét fælles spørgsmål

Alle børn møder den samme animationsfilm og arbejder med det samme centrale undringsspørgsmål. Elevarkene er mærket med det spor, de passer til.

Spor A

Dagtilbud og 0.–1. klasse · ca. 5–7 år

Se, lyt, tegn og fortæl. Den voksne læser højt, stopper filmen undervejs og skriver det, børnene dikterer.

Spor B

2.–3. klasse · ca. 8–9 år

Børnene skriver korte sætninger, supplerer med tegninger og sammenligner Sundarbans med deres eget nærområde.

Spor C

4.–5. klasse · ca. 10–12 år

Fra eventyr til virkelighed: Eleverne skelner myte fra fakta, begrunder skriftligt og kobler til verdensmålene.

Fag og læreplanstemaer

Dagtilbud: især læreplanstemaerne *Natur, udeliv og science* og *Kultur, æstetik og fællesskab*.

Skole: natur/teknologi, dansk, billedkunst, udeskole og kulturfag. Materialet er også oplagt til tværfaglige projekter.

Verdensmål

Materialet berører især verdensmål 6 (Rent vand og sanitet), 11 (Bæredygtige byer og lokalsamfund), 13 (Klimaindsats) og 15 (Livet på land).

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

3 · FILM

Filmene

Bonbibi · stop-motion, til børnene

Animationsfilmen bygger på myten om skovgudinden Bonbibi, der beskytter mangroveskoven i Sundarbans. Filmen er lavet af børnene fra skolen i Joygopalpur. Se den sammen, før I åbner elevarkene.

Scan og se Bonbibi
vimeo.com/1222713731

Børnene fra Tidevandslandet · dokumentar

Vi møder børnene fra Joygopalpur, ser dem lave animationsfilmen og hører om deres hverdag i et område præget af oversvømmelser og cykloner. Dokumentaren er tekstet, så den voksne må gerne "oversætte". Vis korte uddrag til de yngste.

Scan og se dokumentaren
vimeo.com/1228017617

Arbejdsspørgsmål til filmene

Spor A

Bonbibi

- Hvem er Bonbibi, og hvad gør hun?
- Hvorfor tror I, at hendes mor efterlader hende i skoven?
- Hvilke dyr lagde I mærke til?
- Hvorfor bevæger træerne sig?

Dokumentaren

- Hvad lagde du mærke til?
- Hvad er anderledes end der, hvor du bor?

Spor B

Bonbibi

- Hvad bliver Bonbibi til, når hun vokser op?
- Hvem er Dokkhin Rai, og hvorfor er han vred?
- Hvad betyder: "Man skal ikke tage mere, end man har brug for"?

Dokumentaren

- Hvad er særligt ved Sundarbans?
- Hvad sker der med vandet?
- Hvad er en mangroveskov?

Spor C

Bonbibi

- Hvilke temaer er der i filmen?
- Hvilke verdensmål berører filmen, og hvordan?
- Har vi de samme udfordringer i Danmark?

Dokumentaren

- Hvilke problemer fortæller børnene om?
- Hvordan tror I, det er at vokse op der?

Navne: Brug de navne, filmen bruger. I mange udgaver hedder drengen Dukhe og tigerskikkelsen Dokkhin Rai.

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

Korte faktatekster

Få linjer ad gangen. Læs dem højt, eller lad de ældste læse parvis.

Sundarbans

Verdens største sammenhængende mangroveskov, i deltaet hvor Ganges, Brahmaputra og Meghna møder Den Bengalske Bugt, i både Indien og Bangladesh. Vandet er en blanding af ferskvand og saltvand og stiger og falder med tidevandet. Området er på UNESCOs verdensarvsliste.

Fortællingen om Bonbibi

Bonbibi ("skovens dame") er skovens beskytter og æres af både hinduer og muslimer. Hun besejrer den grådige Dokkhin Rai, men dræber ham ikke. I stedet laver hun en pagt: Mennesker må bruge skoven, så længe de kun tager det, de har brug for. Honningsamlere og fiskere beder stadig til hende, før de går ind i skoven.

Mangrovetræerne

Rødderne står fast i salt mudder, filtrerer saltet fra og er gemmested for fisk, krabber og rejer. De holder på jorden under storme, og en mangroveskov kan lagre op til fem gange mere kulstof end en tropisk regnskov.

Den bengalske tiger

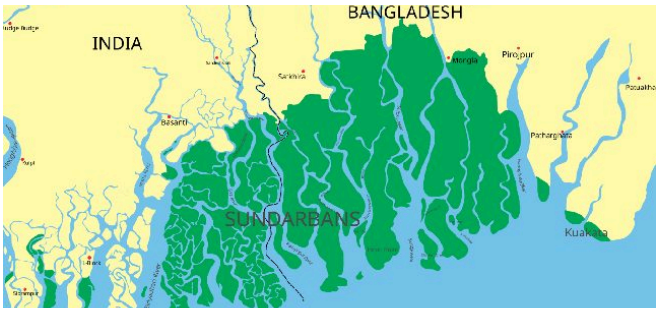
En af verdens største katte. Ingen tigre har de samme striber. Der lever ca. 2.500 vilde tigre, de fleste i Indien. Tigeren er truet af krybskytter, tab af levesteder og klimaforandringer.

Børn og hverdag

Børn i Sundarbans går i skole, leger og hjælper til hjemme. På skolen i Joygopalpur har de fiskedam, køkkenhaver og et lille vandrenseanlæg. Vælg billeder af nogen, der er i gang med noget, ikke en katastrofe som blikfang.

Vand, salt og storm

Kysten ændrer sig, storme rammer, og saltvand gør det sværere at dyrke jorden og finde ferskvand. Sig det kort, hvis børnene spørger, og sig også, at det er de voksne, der har ansvaret for at bremse klimakrisen.

Sundarbans ved Den Bengalske Bugt

Faktateksterne findes også på bonbibi.perlefilm.com under Fakta.

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

Elevarkene

13 selvstændige elevark i seks temaer. Alle er printklare i A4.

Ark	Titel	Spor	Tid
SKAB – vores fortælling og vores handling			
SKAB-01	Lav jeres egen fortælling (storyboard)	A, B	20–30 min.
SKAB-02	Stop-motion: Vores egen filmoptagelse	A, B, C	45–90 min.
SKAB-03	Vores naturhandling og logbog	A, B, C	30–45 min.
FILM – ind i fortællingen			
FILM-01	Ind i fortællingen	A, B	20–30 min.
FILM-02	Pagten om mådehold	B, C	30–45 min.
FILM-03	Vores klasse-pagt med naturen	B, C	20–30 min.
SKOLE – børn, hverdag og skole			
SKOLE-01	Skolen i Joygopalpur	A, B	30–45 min.
SKOLE-02	Min drømmeskole – et fremtidsværksted	B, C	45–60 min.
DYR – dyr og naturens balance			
DYR-01	Tigerens striber	A	30–45 min.
DYR-02	Truede dyr – i Sundarbans og i Danmark	B, C	60–90 min.
NATUR – naturdetektiver tæt på os			
NATUR-01	Livet i og omkring et træ (udeskole)	A, B, C	45–90 min.
NATUR-02	Mere liv i skolegården: kvashegn og vilde blomster	B, C	2–6 timer
MANGROVE – vand, rødder og mangroveskov			
MANGROVE-01	Mangrovetræets magiske rødder	B, C	45 min.

Et forslag til forløb

Se og undre: FILM-01 → **Mød og forstå:** SKOLE-01, FILM-02, MANGROVE-01 → **Undersøg lokalt:** NATUR-01, DYR-02 → **Skab og fortæl:** SKAB-01, SKAB-02 → **Del og handl:** FILM-03, NATUR-02, SKAB-03. Rund gerne af med en filmpremiere eller udstilling.

Elevark og vejledning kan hentes som PDF på bonbibi.perlefilm.com under Materialer.

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

Temaerne – til den voksne

Tema: Skab!

Indhold: Æstetisk produktion og praktisk handling. **Fokus:** Børnene laver deres egne storyboards og optager stop-motion-film. Forløbet kan rundes af med en filmpremiere eller udstilling og en konkret lokal naturhandling, fx et kvashegn eller et vildt bed i skolegården.

Før animationsværkstedet: Gå på tur i nærområdet og saml naturmaterialer – blade, bark, kogler, grene, sten, skaller. Tal om det, I finder: Hvilke træer kommer bladene fra? Saml også stofrester, papir, sjovt skrald og små figurer, gerne fra genbrugsstationen. Brug gerne tid på det, over flere dage.

Idéer til historier: Spor A kan lave en lille historie om et dansk dyr, fx bænkebideren, musvitten eller pindsvinet, eller en skovånd, som de forestiller sig den. Spor B og C kan lave en film om et stykke natur, de holder af, digte videre på Bonbibi eller finde på en skovånd, der passer på den danske skov.

Tema: Film

Indhold: Animationsfilmen *Bonbibi*, myten og naturens balance. **Fokus:** Temaet åbner med børnenes undren ("Hvad undrer du dig over?") og arbejder med filmens budskab om kun at tage det fra naturen, man reelt har brug for.

I stedet for at møde børnene med tunge klimafakta åbner temaet med deres egne sansninger. Børnene tegner den scene, der gjorde størst indtryk, og formulerer egne spørgsmål. Sammen med den voksne sorteres spørgsmålene i to slags:

- **Spørgsmål til fortællingen**, fx "Hvorfor dræbte Bonbibi ikke tigeren?"
- **Spørgsmål til virkelighedens natur**, fx "Kan en tiger svømme?" eller "Hvorfor stiger og falder vandet?"

Tema: Skole, Dyr, Natur og Mangrove

Disse temaer bygger bro mellem Sundarbans og børnenes eget nærområde: skolen i Joygopalpur over for jeres egen skole, den bengalske tiger over for Danmarks rødlistede arter, og mangrovetræet over for et dansk træ. Mange af opgaverne foregår som udeskole og kan ende i en konkret handling for biodiversiteten.

> **Til dig, der vil videre:** I samlingen ligger også forløb om landsbylivet i Sundarbans, Indiens flag og H.C. Andersens "De små grønne" sammen med Bonbibi-myten. De kan blive til flere elevark senere.

 Kopiering af dette materiale er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node.

6 · BAGGRUND

Hvorfor arbejde med verdensmålene med de yngste?

FN vedtog i 2015 de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling – en global plan for en mere bæredygtig verden inden 2030. Selvom målene er globale, starter arbejdet lokalt, også i daginstitutioner og skoler.

Børn hører måske skræmmende ord som *skovbrande*, *stigende vandstande* og *klimaflygtninge*. Men hvad betyder det for dem, og hvad ved de? I materialet arbejder I både med børnenes viden og med deres følelser og oplevelser af at leve i en tid med klimaforandringer.

Når børn møder verdensmålene tidligt, udvikler de nysgerrighed på verden, ansvar for natur og mennesker, forståelse for fællesskab og tro på, at de kan gøre en forskel.

Børn i fokus

Når børn fortæller til børn i et filmisk univers, kommer der perspektiver frem, som danske børn måske ikke har hørt før. Ved at se de bengalske børn være medskabere af filmen kommer de danske børn tættere på mangroveskoven og menneskene, der lever i den.

Gode greb

Gør det konkret · Kom ud i naturen · Involver lokalsamfundet · Lad børnene handle · Giv plads til bekymringer og refleksioner · Håb og handling.

7 · HOLD DIG OPDATERET

Få besked, når der kommer nyt

Tilmeld dig Perlefilms nyhedsbrev, så får du besked, når der kommer nye film, elevark og forløb. Vi hører også meget gerne fra dig, hvis du har forslag til forbedringer eller spørgsmål.

Tilmeld dig på
bonbibi.perlefilm.com

Materialet er udviklet af Sanni Maria Pedersen Korsgaard, Afd. for Bæredygtig Udvikling, Københavns Kommune, og Claus Johnsen, Perlefilm. Film og undervisningsmateriale er støttet af Udenrigsministeriets Oplysnings- og Engagementspulje og Dansk Kulturinstitut, Indien.
Kopiering af dette materiale eller dele heraf er tilladt i overensstemmelse med institutionens aftale med Copydan Tekst & Node. Er din skole eller institution en indberetningsskole, skal kopieringen eller brugen af materialet registreres/indberettes korrekt til Copydan Tekst og Node.